

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33257
Nom	Pensament crític
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1004 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre
1012 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1004 - Grau de Filosofia	10 - Pensament crític	Formació Bàsica
1012 - Grau de Filosofia	10 - Pensament Crític	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
LUQUE MARTIN, VICTOR JOSE	359 - Filosofia
VERDEJO APARICIO, VICTOR MARTIN	359 - Filosofia

RESUM

L'assignatura farà un recorregut històric sobre la qüestió del pensament crític, centrant-se en l'origen i desenvolupament de les eines d'anàlisi del llenguatge i les argumentacions. Analitzarem les estratègies retòriques que influeixen en els nostres intercanvis argumentatius i els processos de pensament que ens condueixen a prendre decisions i tots els elements (creences, biaixos cognitius, pressió social, fonts d'informació, etc.) que hi intervenen. Finalment, mostrarem la importància del pensament crític respecte a diversos problemes ètics i socials.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No és necessari cap requisit previ per a l'estudi i comprensió de la matèria

COMPETÈNCIES

1004 - Grau de Filosofia

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de crítica i autocrítica.
- Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.
- Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.
- Ser capaç d'aprenentatge autònom.
- Ser capaç d'innovació i creativitat.
- Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.

- Reconèixer la fal·libilitat humana.
- Estimar positivament el pensament original i creatiu.

1012 - Grau de Filosofia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de crítica i autocrítica.
- Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.
- Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.
- Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.
- Ser capaç d'aprenentatge autònom.
- Ser capaç d'innovació i creativitat.
- Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.

- Reconèixer la fal·libilitat humana.
- Estimar positivament el pensament original i creatiu.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Mostrar comprensió de les qüestions teòriques plantejades durant el curs, sent capaç d'exposar-les i analitzar-les en profunditat. Situar-se intel·lectualment davant d'aquestes qüestions i saber indagar en pro del seu esclariment. Es pretén que l'alumne acabe el curs havent desenvolupat el seu sentit crític relatiu a la capacitat de debat racional sobre les seues creences i sobre les creences dels altres.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Origen del pensament crític

La Grècia clàssica. Aristòtil. Lògica i retòrica. Fonaments de l'anàlisi d'arguments.

2. Eines principals en Lògica i Retòrica:

Formalització lògica, taules de veritat, deducció natural i sil·logística. Fal·làcies formals i informals.

3. Teoria de l'argumentació. L'art de seduir amb paraules

Lògica informal, construcció de discurs, anàlisi dels camps de l'argumentació, estratègies retòriques.

4. Límits de la racionalitat I

Creença i poder. Biaixos cognitius, estructures socials i emocions.

5. Límits de la racionalitat II

Autoritat i credibilitat. Fonts d'informació i experts. Confiança i veracitat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	30,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

En les classes teòriques s'expliquen els conceptes i posicions principals sobre cadascun dels temes a tractar. En el seu cas, el professor indicarà les lectures complementàries que estime pertinents per a facilitar la comprensió. Si el professor ho estima convenient, i depenent del nombre d'alumnes matriculats, pot optar-se perquè els alumnes exposen en classe les seues reflexions, en format de memòria ordenada, sobre les qüestions exposades pel professor en classes anteriors. En les classes pràctiques es pretén discutir i aplicar les nocions exposades en les classes teòriques mitjançant exercicis, textos d'autors i/o d'episodis concrets relacionats amb els temes de l'assignatura. Es poden organitzar també exposicions orals per part dels alumnes, sobre lectures convingudes.

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura s'estableix de la manera següent:

- Prova final escrita sobre el temari discutit en les classes teòriques: fins a un 70% de la nota total. Pot constar de respostes llargues, de respostes curtes, o d'una combinació de tots dos tipus.
- Resolució d'exercicis, comentaris de text (individuals o en grup), participació activa en els grups de discussió de les classes pràctiques, etc.: fins a un 30% de la nota total.
- La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats d'acord amb el reglament ACGUV 108/2017.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Badesa, C., Jané, I. y Jansan, R. (2007). Elementos de Lógica Formal, 2a edición, Barcelona, Ariel.
- Bordes, M. (2011). Las trampas de Circe: falacias lógicas y argumentación informal, Madrid, Cátedra.
- Vega, L. (2003). Si de argumentar se trata, Barcelona, Montesinos.
- Vega, L. (2013). La fauna de las falacias. Madrid, Trotta.
- Vega, L. y Olmos, P. (editores) (2011). Compendio de Lógica, Argumentación y Retórica, Madrid, Trotta.

Complementàries

- Bowell, T. & Kemp, G. (2015). Critical Thinking: A Concise Guide, Fourth Edition, Routledge.
- Feldman, R. (2014). Reason and Argument, Second Edition, Pearson Education.
- Fisher, A. (2011). Critical Thinking: An Introduction, Second Edition, Cambridge, Cambridge University Press.
- Govier, T. (2014). A Practical Study of Argument, Enhanced Seventh Edition, Wadsworth.
- Grimaltos, T. & Rosell, S. (2021) Mentiras y engaños: Una investigación filosófica. Cátedra, Madrid.
- Hanscomb, S. (2017). Critical Thinking: The Basics, Routledge.
- Kahneman, D. (2013). Pensar rápido, pensar despacio. Debolsillo.
- Leng, G. & Leng, R. (2020). The Matter of Facts: Skepticism, Persuasion, and Evidence in Science. The MIT Press.
- Macknik, S. & Martínez-Conde, S. (2013). Los engaños de la mente: Cómo los trucos de magia desvelan el funcionamiento del cerebro. Booket
- Matute, M. (2019) Nuestra mente nos engaña. Sesgos y errores cognitivos que todos cometemos. Shaleckleton Books.
- Mercier, H. (2020). Not born yesterday. Princeton University Press.
- Mercier, H. & Sperber, D. (2017). The Enigma of Reason. Harvard University Press
- Oreskes, N. & Conway, E. M. (2011). Merchants of Doubt. Bloomsbury.
- Sapolski, R. (2020). Compórtate: La biología que hay detrás de nuestros mejores y peores comportamientos. Capitan Swing.
- Shermer, M. (2008). Por qué creemos en cosas raras. ALBA.
- Yanofsky, N. S (2013). The outer limits of reason. MIT Press.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1.- Continguts

Els continguts essencials es mantenen, en qualsevol cas, perquè són els necessaris per a dominar les competències vinculades a aquesta assignatura, tot i que l'extensió i l'èmfasi poden adaptar-se a les circumstàncies de cada moment.

2.- Volum de treball i planificació temporal de la docència

El volum de treball requerit per a superar aquesta assignatura es manté, i es procura adaptar els procediments i activitats amb aquesta finalitat.

3.- Metodologia docent

En aquesta assignatura la docència combina la presencialitat amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona. El nivell de presencialitat s'adaptarà a les condicions sociosanitàries de cada moment i a les condicions específiques de l'assignatura. Serà un model híbrid, de manera que les classes s'impartiran amb la presencialitat que siga possible i la resta es realitzaran de manera no presencial. En qualsevol cas, aquest model híbrid ha de ser necessàriament flexible per a poder adaptar-se a les circumstàncies.

En la docència no presencial es prioritzaran les modalitats síncrones, que afavoreixen la interacció directa amb els estudiants

4.- Avaluació

Es potenciaran les activitats d'avaluació contínua que, d'altra banda, poden combinar-se amb l'exigència de superar activitats concretes, incloent una avaluació final global. En la guia d'aula s'especificaran els detalls del procés, segons les circumstàncies.

Es garanteix a l'estudiantat que, si és necessari, s'adaptarà la modalitat d'impartició de la docència (en línia, híbrida o presencial), així com la modalitat de l'avaluació, a les exigències sanitàries formulades per les autoritats competents, i es mantindran els paràmetres habituals d'avaluació previstos en les guies, sense que això supose una càrrega addicional en el treball de l'alumnat.